

Skipperens Erindringsværksted

Skipperens Erindringsværksted
Gundorflund 32
9000 Aalborg

Bladudvalg: Gert Kristensen
Morten Hansen
Inger Tvorup
Birgit Baltser

Bestyrelse:

Formand: Gert Kristensen
Næstformand: Villy Borregaard
Kasserer: Morten Hansen
Sekretær: Per Anker Christensen
Faglig konsulent: Kjeld Djernø

Suppleanter: Tonnie Skov
Inger Tvorup

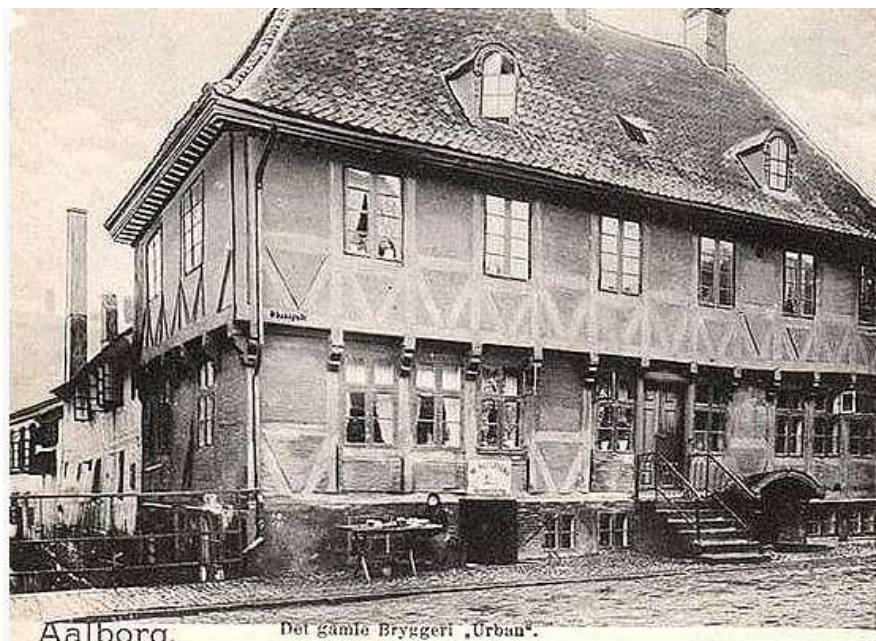
Foredragsmøder: Fredage i ulige uger fra kl. 10 til 12
i Altanstuen i Aktivitetscentret,
Gundorflund 32. 9000 Aalborg.

Kontakt-adresse: Gert Kristensen
Tlf. 28 88 89 69
Mail.: gertkristensen1@hotmail.com

www.skipperamrådet.dk/erindringsværkstedet

Bryggeriet Urban

Den 30. januar i år var det 22 år siden den sidste øl kørte af båndet på bryggeriet Urban. Det var i øvrigt en Thor Pilsner. Den følgende dag foretog medarbejderne den sidste oprydning, inden de i en noget forstemt atmosfære tog afsked med hinanden og den gamle virksomhed, der såmænd kun manglede tre måneder i at kunne fejre 105 års fødselsdag.

Limfjorden kaldtes det moderne industrialiserede bryggeri, som en kreds af fremsynede borgere den 2. maj 1881 fik magistratens godkendelse til at starte i det gamle sukkerhus i Ved Stranden 11. En række små bryggerier havde hidtil med skiftende held konkurreret om byens ølforsyning. Et af dem, bryggeriet Urban i Urbangade 1 (nuv. Bispensgade 23), blev den 1. september 1889 overtaget af den forholdsvis nystartede virksomhed. Samtidig ændredes navnet til Aalborg Aktiebryggerier. Navnet Urban var imidlertid så godt fastslået hos forbrugerne, at man foretrak at bevare det.

Måske var Limfjorden heller ikke det mest heldige navn, at forbinde med et godt ølprodukt. Pladsforholdene inde i byen blev snart for trange, og i 1897 stod et nyopført bryggeri færdigt til produktion ude på Vestermarken. Efter datidens forhold var Urban en betydelig byggeopgave. Og de bastante bygninger, der umiskendeligt afspejler periodens tyske bryggeriarkitektur, kom til at ligge ude på den åbne mark ved Hobrovej.

Bryggeriet Skandia i Nørresundby blev i 1940 købt og flyttet til Hobrovej, hvorefter Aalborg Aktiebryggerier bestod af tre sammenlagte bryggerier.

På det tidspunkt havde forbrugerne allerede stiftet bekendtskab med den populære Park Pilsner. Man havde i 1938 fundet en kilde med særligt blødt vand, hvoraf der kunne øses til ølfremstilling. Kilden lå inden for en overskuelig afstand fra Rebild Nationalpark, så derfor navnet Park.

Den besværlige tankvognstransport med rent og sundt vand varede ikke særligt længe, men navnet var slået fast.

Og yderligere markering må ligge bag virksomhedens ønske om, at en ny anlagt gade lige syd for bryggeriet i 1938 skulle bære navnet Parkvej. Marketingarbejdet fortsatte, og det bar frugt.

Hvem husker ikke reklamekampagnen i dagbladene, hvor mere eller mindre kendte nordjyder var afbildet med en øl, når de besvarede spørgsmålet:

"Hvad siger du?" med "Jeg siger PARK!"

Markedsandelen steg støt år for år. Det var ganske givet stærkt medvirkende til kampagnens store succes i hele landsdelen, at man i alle de mindre byer, valgte lokale fotomodeller, som var populære typer på den pågældende egn.

I 1960'erne indspillede de to komikere Dirch Passer og Kjeld Pedersen en serie reklamefilm til landets biografer.

De to festlige fyre kom bestandig i uhyre farlige situationer, men blev mirakuløst reddet ved at tage en slurk af det kendte Aalborgøl for at blive "et nyt menneske".

På en ekstraordinær generalforsamling i marts 1977 blev det besluttet at udnytte de indlysende fordele, der kunne være ved at lade Urban indgå i en fusion med bryggerierne Ceres i Aarhus og Thor i Randers, hvorefter Jyske Bryggerier A/S var en realitet.

Den mangeårige tradition med de underholdende rundvisninger på Urban fortsatte til aalborgensernes store fryd.

Der var til stadighed en lang venteliste, hvor adskillige af byens øvrige firmaer og mange forskellige foreninger stod og glædede sig til gruppevis at få "en uhyre interessant orientering om bryggeridriften", og så naturligvis rigeligt med smagsprøver, som ofte lagde grunden til en festlig tur i byen.

Her nød man fortsat bryggeriprodukter, men det var langt fra en selvfølge, at der stod Park og Urban på flaskerne.

Noget kunne tyde på, at de fremgangsrige år for længst var forbi i september 1981, da medarbejderne for egen regning kørte en kampagne med sloganet:

"Forlang byens øl - sig Park, også på torsdag".

I Randers påstod virksomheden nemlig, at det var "Thorsdag hver dag!"

Jyske Bryggerier og ledelsen hos Urban gav løfte om, at frygten for lukning af Aalborgs over 100 år gamle lokalbryggeri var aldeles ubegrundet - dengang.

"Alle rygter om nedlæggelse af bryggeriet Urban, kan manes i jorden!" var den melding omkring 170 Urban-medarbejdere modtog fra deres direktør, da han i februar 1983 trådte op på talerstolen i Aalborghallen..

De var samlet for at høre om bryggeriets fremtid, som åbenbart ikke var så dystert endda.. Til gengæld fik de også at vide, at de fra marts samme år måtte tage afsked med den gode gamle Park Pilsner og udelukkende skulle brygge den udenbys Thor ditto.

Det var et led i Jyske Bryggeriers ændrede markedsføringspolitik, som kunne nyde økonomisk fordel ved at skulle reklamere for et produkt mindre. "Besparselsen vil indebære en styrkelse af Aalborg-bryggeriet og garantere den fortsatte beskæftigelse" sagde direktøren. Han, der også var næstformand i Jyske Bryggerier, måtte jo vide, hvad han talte om...

Men kun tre år senere var Aalborg uden bryggeri, og af de tilbageværende 78 medarbejdere forblev kun 12 ansat ved Jyske Bryggerier.

Kjeld Djernø

Program for efteråret 2018

Skipperens Erindringsværksted starter efter sommerferien medlemsmøderne den 17/8-2018.

På aktivitetscentret kan der købes kaffe og the m.m., som indtages i kantinen fra kl. 9.30-10.00, hvorefter det ordinære medlemsmøde afholdes i Altanstuen fra kl. 10-12.

Ture "ud af huset" udgår altid fra Gundorfslund, med mindre andet er aftalt. Og HUSK TILMELDING

17/08 : Opstart og planlægning af "Åbent Hus"

31/08 : "Åbent Hus" kl. 10 – 12.

14/09 : Gå-tur i Mølleparken/Skydepavillionen
(Kjeld fortæller undervejs)

28/09 : Alm. møde

12/10 : Besøg museet i Hammer Bakker 10.30-12.30.
(Storemosevej 4, 9310 Vodskov)

26/10 : Besøg Vestbyens Erindringsværksted
(10-12 incl. Formiddagskaffe)

09/11 : Opfølgning af turen til Vestbyen v/Kjeld.

23/11 : Afslutning før jul.

Herefter holdes der juleferie med opstart i det nye år d. 18/1-2019.

Har du lyst til at høre mere / være med, så mød op til vore møder fredag i ulige uger.

Set og Sket i 2018:

Den 2. marts besøgte vi Bryggergården i Nørresundby.

Den 13. april besøgte vi nutidsmuseet i Aars.

Set og Sket i 2018:

Den 11. maj var vi ude at se det nye Vestre Fjordpark og sluttede i Fjordbyen med lidt til ganen.

Den 8. juni var vi på en guidet tur rundt om Sømosen.

Hobrovej nr. 7

Denne gamle villa, som nok var fra starten af forrige århundrede, husede fra 1956 – 1965 Nordjysk Musikkonservatorium. Villaen var indtil da privat bolig for familien Stuhr.

Immanuel Stuhr 1879 – 1956, grundlagde i 1912 sammen med sin bror Peter Philip Stuhr Aalborg Værft.

Se John Erik Olsens bøger om emnet.

En flot statelig bygning, hvor mulighederne for undervisning blev udnyttet 100%.

I stueetagen holdt pianisterne til i den ene stue med to pladskrævende flygler – på samme etage var "Salen" en lidt større stue, hvor der blev afholdt koncerter og hvor elevorkestret havde prøver - her hjalp det stedlige amatørorkester til, idet der kun var ca. 15 – 20 studerende med orkesterinstrumenter.

På 1. sal var der teoriundervisning og nodearkiv. I kælderens undervistes messingblæserne, så de generede den anden undervisning mindst muligt. Et lille værelse på loftet blev brugt som øvelokale m.m. Ja, det var trange kår, men vi var meget tæt på hinanden, hvilket gjorde, at alle kendte alle – ikke dårligt, når vi skulle finde sammenspilsmuligheder m.m.

”Salen”:

Bygningens alder og stand kom mig til gode, da jeg på et tidspunkt fik klager over mit klaverspil hjemme på Blomstermarken – her kunne jeg så uden at have nøgle til Hobrovej nr. 7 gennem et vindue i kælderetagen komme ind i bygningen, hvor jeg spillede løs efter behov.

I 1965 skulle huset rives ned i forbindelse med vejjennembruddet Kong Christians Allé <> Østre Allé, så inden sommerfesten i 1965, kunne vi ”udsmykke” huset – et par malerbøtter + pensler blev indkøbt, og så gik vi ellers i gang – om det blev den store kunst, tvivler jeg på, men det var sjovt, og det blev en rigtig god fest.

Konservatoriet flyttede efterfølgende til fire ét-plans huse i Stjerne kvarteret bag Scheelsminde – da det blev for trangt, flyttede konservatoriet ind på Sohngaardsholms Slot.

”Slottet” blev hurtigt for småt, da elevantallet i de år voksede markant, så fra 1980 foregik undervisningen i den gamle Ryesgade Skole, indtil man kunne rykke ind i Musikkens Hus i 2012.

Morten Hansen

Erindringer fra Amtssygehuset

v. maler Bjarne Borregaard.

I 1968 startede jeg som maler på Amtssygehuset, det senere Aalborg Sygehus Syd.

Det var i det nye højhus, Bygning 16 på 10. og 11. etage. Kun råmurene stod, og de var i gang med at sætte facader i.

Vi skulle sandspartle beton og pudse vægge. Indimellem var der selvfølgelig nogle stop, hvor vi var for tæt på andre håndværkere, og så blev man sendt til andre opgaver.

Det kunne være Bygning 01, den gamle hovedbygning fra 1911, hvor vi skulle limfarve lofter i sengebygningen.

Her var der 2 portører. En af dem fortalte, at de to nederste stuer mod syd var stuer for svært syge. Der var hørecentral på 1. sal og mod nord på samme etage sad damerne og lavede de her fiduser i ørene. Det lugtede en hel del. Teknikkerne var der også.

Senere blev loftetagen, som var værelser for gang-stuer, lavet om til kontorer og andre nødvendige faciliteter.

I Bygning 02 som lå bagved hovedbygningen var der gangen med skadestuer og oppe-stuer.

Man sagde at hovedbygningen ikke var fredet, men vi malede de gamle vinduer. De måtte ikke udskiftes på grund af fredning.

Hovedbygningen var ikke fredet, men bevaringsværdig. De gamle vinduer måtte derfor ikke udskiftes, så vi malede dem.

I kælderen i Bygn. 06, den røde bygning med endegavlen mod Hobrovej, havde forstanderinden kontor. Her var også teknikrum og omklædning, senere hjemmedialyse, og på førstesal blev der lavet dialyse.

Jeg har arbejdet med portør Jørn Johnsen som leder af kapellet. Det var normalt ikke det mest eftertragtede sted, men jeg fik malet i blomsterrummet, kapelkontoret m.m. Senere blev Ove ”kapelmester”, og meget blev nemmere.

Bygning 07 – 09 bag højhuset var proviantrum og selvfølgelig køkken. Der kom nye vinduer af plast, og nede i stueetagen C3, blev døre i alle afd. skiftet og lavet større. På loftetagen blev der lavet lagerkontorer. I gården hvor flagstangen står, var røntgenbarakker.

Bygning C - 05 syd for højhuset var der stuer, og 01 var Radiumstation. D2 med sengestuer på 2. sal. I kælderen var bl.a. teknikrum, mørkekammer og senere ambulans behandling.

Her var fra 2. sal frit udsyn til kapellet, hvor der - hvis døren stod åben, - kunne ses ind til bordene, hvor patologerne arbejdede. Det var ikke godt, så vi fik ordre om at blænde vinduerne i kapellet.

Senere blev bygn. 05 nedrevet og kapellet måtte vige, da den nye radiumstation blev bygget.

Bygn. E - 07-09 ud mod Sdr. Skovvej var dengang lungemedicinsk og lungeklinik med store altaner, så patienterne kunne komme ud i lyset. I kælderen ergoterapi. I sidebygning røntgen.

Bygn. 11 Var elevbygning, senere blev mange af værelserne brugt til pårørende af syge familiemedlemmer, indlagt i de respektive sengeafsnit.

Bygn. 12 var kapellet, som nu er nedrevet.

Bygn. 13 Teknisk afd. og økonomiafd.

Herefter vandrede de sorte fag ud til deres arbejde.

Mellem Bygn. 13 og 16 lå køkken, opvask, depotrum m.m.

I starten havde de i kælderen en kartoffelskrællemaskine, som blev betjent af en dame og en mand, Erling hed han. Han passede den, samtidig med han gik kartoflerne efter for piller og skral.

Bygn. 14. (den gule bygning) blev bygget først i 1960'erne med afd. B1 i stueetagen, B2 på 1. sal.

I kælderen, som faktisk var i stueplan, var dengang patienter fra radiumstationen.

På B2 var der senere stuer hvor bl.a. ALS patienter kunne indlægges akut.

Bygn. 15. var sygeplejeskole med tilhørende kontorer m.m.

Bygn. 16 var her, jeg startede med 2. etape.

Kunstner Gertsen fra København stod for farver.

I kælderen var der omklædning, sengeredning, sengevask, sterilisation, og sikringsrum m.m.

I stueetagen forhal, cafeteria, barber, kontorer m.m.

På første sal i Byg. 16, var arkitekternes kontor, arkitekt Dan Damgaard, Bent Jensen og Harald Wedfelt Stockholm, som styrede byggemøderne.

Senere var her bl.a. hygiejnesygeplejerske kontorer og operationsrum.

På 2. sal var der lægekontorer, bl.a. Overlæge Sølvstens Overlæge Husbys.

I den oprindelige arbejdsanstalt Bygn. 17 var der gartner i stueetagen. Mod vest Statens Seruminstitut.

I starten blev sygehuset opvarmet fra eget anlæg, der var fyrbødere m.m.

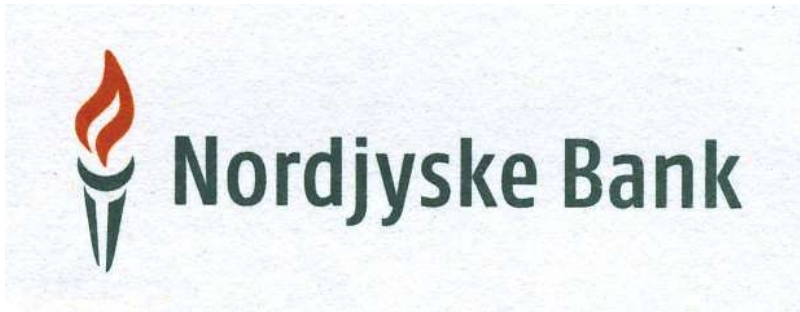
Varmecentralen ligger i forbindelse med teknisk afdeling.

Lokalpolitikker Bjørn, som arbejde for at så mange som muligt, fra Vadum, Kås, Åbybro, Biersted og Nørhalne fik arbejde, da det var amtet der stod for arbejdet.

Det her foregik mens Kurt Gråhede var sygehusdirektør. Han forudså, at der ville blive pladsproblemer og foreslog, at amtet skulle købe Urban, da det blev nedlagt som bryggeri.

Den idé vandt ikke gehør, så siden 1980`erne har sygehuset i stedet lejet en stor del af Urban til administration.

Skipper Samrådet –
Dit lokale talerør.

Skipper Samrådet, der repræsenterer et område med ca. 13.000 indbyggere, ser som sin vigtigste opgave at gøre kvarteret omkring Skipperen til et attraktivt bosætningsområde for både unge og ældre, ligesom det er samrådets ønske at samle hele områdets identitet omkring Skipperen.

Du kan læse mere om Skipper Samrådet på www.skippersamraadet.dk